

Resettlement Terminology Glossary
 Compiled by the IRC Resettlement
 Support Center East Asia

Burmese-English

English Term	Usage	Term in Burmese
Abduct	<i>She was abducted from her home and held for ransom.</i>	သွေးဆောင်ခေါ်ယူသည်၊ အတင်းအကျပ်ခေါ်ယူသည်
Abuse	<i>The soldiers abused their power. / She was injured as a result of physical abuse.</i>	အလွဲသုံးစားပြုခြင်း၊ မဟုတ်မတရားပြုခြင်း
According to...	<i>According to her previous statement, she left Burma in 2007.</i>	အရ၊ အဆိုအရ၊ နှင့်အညီ၊ နှင့်လျော်စွာ
Adjudicate (verb)	<i>DHS officers adjudicate refugee claims, making difficult decisions regarding the admissibility of applicants.</i>	စီရင်ဆုံးဖြတ်သည်၊ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်
Admissible (opposite: inadmissible)	<i>Your application may be found admissible or inadmissible, depending on the absence or presence of certain disqualifying factors and mitigating circumstances.</i>	ခွင့်ပြုနိုင်သော (ခွင့်မပြုနိုင်သော)
Admission	<i>“You may be refused admission to the US.”</i>	ဝင်ခွင့်၊ ဝင်ခွင့်ပြုခြင်း
Admit	<i>It’s important to admit your mistakes. / You will not be admitted to the US if your case history is found to be untrue.</i>	ဝန်ခံသည်၊ ခွင့်ပြုသည်
Adopt	<i>I was adopted by my mother’s sister after both my parents passed away.</i>	မွေးစားသည်
Advocacy	<i>Many people engage in advocacy to persuade the public and/or governments to improve the lives of refugees.</i>	စည်းရုံးပြောဆိုခြင်း ၊ စည်းရုံးရေး

Affiliated	<i>Have you ever been affiliated with any political group or organization?/ He is affiliated with the ruling party.</i>	ပတ်သက်မှုရှိခြင်း၊ ဆက်နွယ်မှုရှိခြင်း
Agent of persecution	<i>He claimed that the government cannot protect him because the government itself is the agent of persecution.</i>	ညှင်းပန်းနှိပ်စက်သူ
Agriculture	<i>Supporting agriculture is important to ensure that farmers are able to grow enough food to feed the country.</i>	စိုက်ပျိုးရေး
Aid	<i>Many people in refugee camps rely on foreign aid (food, medical, health) in order to survive.</i>	အကူအညီ၊ အထောက်အပံ့
Amend (formal -- to change, improve)	<i>He amended his statement to clarify his position on the issue of trade with hostile countries.</i>	ပြုပြင်သည်၊ ပြင်ဆင်ချက်
Amnesty	<i>The proposed amnesty would grant legal status to all illegal migrants currently in the country/The new government has granted the leaders of the former regime amnesty for their abuses of power and other crimes, and so they will not be prosecuted.</i>	အထွေထွေလွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်
Application		လျှောက်လွှာ
Apply (verb)	<i>In order to apply for the job, you must submit your CV and a cover letter by the deadline.</i>	လျှောက်ထားသည်
Approval	<i>"We need your approval to share this information with the US government," explained the officer.</i>	အတည်ပြုခြင်း၊ သဘောတူလက်ခံခြင်း
Approval letter		ခွင့်ပြုစာ

Approve		ခွင့်ပြုသည်၊အတည်ပြုသည်၊
Arbitrary	<i>The police made arbitrary arrests during the demonstration, leaving some and taking others for no apparent reason.</i>	စိတ်ထင်ရာပြုလုပ်တတ်သော အာဏာရှင်ဆန်သော
Armed group	<i>Have you ever participated in or supported violent activities with any armed group?</i>	လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အစည်း
Arrest	<i>The police arrested him Saturday for robbing the bank.</i>	ဖမ်းဆီးသည်
Assault (legal/formal, see "attack")	<i>The applicant said he was assaulted by the soldiers on many occasions.</i>	ထိုးကြိတ်ရိုက်နှက်သည်၊ စိတ်ပိုင်း ရှုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာအပြင်းအထန်တိုက်ခိုက်သည်
Asylum	<i>He requested political asylum at the US embassy after being released from prison by the regime.</i>	ခိုလှုံရာနေရာ၊ ဘေးကင်းရာနေရာ၊ နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့်
Attack	<i>She attacked the intruder in self-defense, leaving him with a broken arm and a black eye.</i>	တိုက်ခိုက်သည်၊ တိုက်ခိုက်မှု
Authorities	<i>The authorities are searching for the primary suspect in a shooting that took place last Wednesday.</i>	အာဏာရှိသောသူ၊ အာဏာပိုင်
Authorize	<i>"I authorized him to sign the documents on my behalf."</i>	အာဏာပေးသည်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးသည်
Beat up (verb)	<i>The soldiers beat him up before turning him over to their superiors for questioning.</i>	ရိုက်နှက်သည်
Beneficiary	<i>There are several beneficiaries in this asylum case. Once it is approved, they will all be eligible to live and work in the United States.</i>	အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ
Betray	<i>He was betrayed to the authorities by his own best friend.</i>	သစ္စာဖောက်သည်၊ ကတိဖျက်သည်

Birth certificate	<i>Your birth certificate is a key supporting document in your case that proves certain family relationships.</i>	မွေးစားရင်း
Blackmail	<i>She blackmailed him by threatening to tell his wife about his affair if he didn't pay her \$1000.00 per month.</i>	ခြိမ်းခြောက်ငွေညှစ်ခြင်း၊ နှုတ်ပိတ်ခတောင်းခြင်း/သည်
Border	<i>He crossed the Thai-Burma border at Mae Sot before continuing further south.</i>	နယ်စပ်၊ နယ်နိမိတ်ခြင်းစပ်ဆက်လျက်ရှိသော၊ အနားစွန်း
Bribe (verb/noun)	<i>The driver offered the police officer who pulled him over a bribe to let him go.</i>	လာဘ်၊ လာဘ်ထိုးသည်
Burn down	<i>Arsonists burned down several government buildings during the riots.</i>	မီးလောင်သည်၊ မီးလောင်သွားသည်၊ မီးရှို့သည်
Case	<i>Your case will be assembled by the RSC before being presented to DHS for review.</i>	အမှု
Case counseling		အမှု/လျှောက်ထားချက်ဆိုင်ရာ အကြံပြု ဆွေးနွေးခြင်း
Caseworker	<i>Your RSC caseworker will write down your case history and prepare it for DHS.</i>	အချက်အလက်များ စုစည်း လုပ်ဆောင်ပေးသူ၊ အမှုကိုင်တွယ်သူ
Civil war	<i>The country was divided in civil war, with constant fighting between the government and rebel forces.</i>	ပြည်တွင်းစစ်
Civilian	<i>The demonstrators demand that that the military return to the barracks and turn the government over to civilian rule.</i>	အရပ်သား
Claim (noun/verb)	<i>Her claim for refugee status was reviewed by the UNHCR/She claimed she was imprisoned by the regime due to her political affiliations.</i>	အခိုင်အမာဆိုသည်၊ တောင်းလျှောက်ခြင်း၊ ပြောဆိုချက်
Clarify	<i>I don't quite understand. Can you please clarify your last statement?</i>	ရှင်းလင်းတင်ပြသည်

Coerce	<i>The police coerced him into signing the documents by threatening him with imprisonment or worse.</i>	အတင်းအကြပ်ပြုလုပ်စေသည်
collect information (verb)	<i>In order to process your claim, we must collect some information about your history.</i>	အကြောင်းအရာများအားစုဆောင်းသည်
Combat	<i>Did you ever see combat during your time in the army?</i>	တိုက်ပွဲ၊ တိုက်ဖျက်သည်
Commander (Army/Military)	<i>The commander is in charge of all the troops stationed at this base.</i>	အမိန့် ပေးသောအရာရှိ၊ ဗိုလ်
Commit (commit a crime, commit fraud)	<i>Have you ever committed a crime?</i>	ကျူးလွန်သည် (ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်၊ လိမ်လည်မှုကျူးလွန်သည်)
Compensate	<i>“Were you compensated for your work at the tea plantation?”</i>	လျော်ကြေးပေးသည်၊ အစားပေးသည်
Compensation	<i>“They forced us to work without compensation, as if we were slaves.”</i>	လျော်ကြေး
Confess	<i>She confessed that she had submitted false documents.</i>	အပြစ်ဝန်ခံသည်၊ ဖြောင့်ချက်ပေးသည်
Confidentiality form		လျှို့ဝှက်ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာအသိပေးစာ
Confirm (synonym: verify)	<i>She confirmed that her date of birth was January 16.</i>	အတည်ပြုသည်၊ အခိုင်အမာဖြစ်စေသည်
Confiscate	<i>She tried to enter the country with a fake passport, but the border patrol confiscated it at the airport.</i>	အာဏာဖြင့်သိမ်းယူသည်၊ အမေသိမ်းယူခြင်း
Conspire	<i>“Have you ever conspired with any armed group to overthrow the government?”</i>	ပူးပေါင်းကြံစည်သည်၊ မကောင်းကြံသည်

Conscription	<i>Involuntary military conscription is legal in some countries where young people are required to serve at least one year in the armed services.</i>	စစ်မှုထမ်းမနေရ စစ်မှုထမ်းစေခြင်း
Credible (synonym: believable)	<i>His statement that he had seen a unicorn in downtown Kuala Lumpur was hardly credible./The officer does not believe your case is credible.</i>	ယုံကြည်လောက်သော၊ ယုံကြည်ထိုက်သော
Criminal offence (Formal-synonym: Crime)	<i>Theft is a criminal offence.</i>	ရာဇဝတ်မှု
Criminal record	<i>"Do you have a criminal record in any country?"</i>	ရာဇဝတ်မှုမှတ်တမ်း
Cross-reference (verb-may also be hard/soft link)	<i>If your case is hard cross-referenced to your sister's, you will have to wait for each other to complete each step. If you are soft cross-referenced, your cases will be linked and you will resettle in the same place, but you do not have to go together at the same time.</i>	လူတွဲ ပြန်လှန်အညွှန်း/လူခွဲ ပြန်လှန်အညွှန်း (Referring things to each other (in resettlement: to link))
Cruel	<i>He suffered greatly because of the cruel treatment of his captors.</i>	အကြင်နာမဲ့သော၊ ရက်စက်သော
Cultural Orientation		ယဉ်ကျေးမှုအခြေပြုမိတ်ဆက်
Cutoff date	<i>The cutoff date for Salvadoran refugees to arrive in the US and receive benefits under NACARA was in 1995; applicants who arrived after that date are not eligible to apply.</i>	နောက်ဆုံးသတ်မှတ်ရက်(တစ်စုံတစ်ရာကို အပြီးအစီးလုပ်ဆောင်ရန် တိတိကျကျ သတ်မှတ်ထားသော နောက်ဆုံး အချိန်) (A final date specifically set up for something to be done.)
Day laborer (daily wage earner, doing odd jobs)	<i>She worked as a day laborer in Malaysia, never knowing where her next job would be.</i>	နေ့စား၊ လုပ်သမား

Deceased (can only be used as an adjective)	<i>Her deceased husband was the PA.</i>	ကွယ်လွန်သွားသော၊ သေဆုံးသွားသော
Decision		ဆုံးဖြတ်ချက်
Deferred	<i>"The decision on your case has been deferred, which means that the officer could not make a decision and deferred to headquarters to decide."</i>	ရွှေ့ဆိုင်းသည်၊ ထောက်ထားလိုက်လျော့သည်
Deferral	<i>"Your case is on hold because of a deferral. Once we have a decision from DHS, your case can move forward."</i>	ထောက်ထားလိုက်လျော့ခြင်း
Delay	<i>"Not telling the truth would only delay your application process."</i>	နှောင့်နှေးသည်၊ ကြန့်ကြာသည်၊ ကြန့်ကြာမှု
Demonstration (synonym: protest)	<i>The Tiananmen Square demonstration ended in tragedy when many of the student protesters were killed by the Chinese military.</i>	ဆန္ဒပြခြင်း
Deny	<i>The applicant denied that he had been to the US embassy.</i>	ငြင်းဆိုသည်၊ ငြင်းပယ်သည်
Denial	<i>I was issued a denial letter saying I had not been accepted into the US refugee program.</i>	ငြင်းဆိုခြင်း၊ ငြင်းပယ်ခြင်း
Depart	<i>Before you depart for the US, you must complete cultural orientation training here.</i>	ထွက်ခွာသည်
Department of Homeland Security (DHS)	<i>The Department of Homeland Security is responsible for sending officers abroad to review refugee applications.</i>	အမိမြေလုံခြုံရေးဌာန
DHS Officer		အမိမြေလုံခြုံရေးဌာနအရာရှိ
Departure	<i>Your departure may be delayed due to security holds, even if your case is approved.</i>	ထွက်ခွာသွားခြင်း

Deport	<i>Some asylum seekers had previously been deported from Kuala Lumpur to the Myanmar-Thailand border by the Malaysian authorities.</i>	တိုင်းပြည်မှနှုတ်ထုတ်သည်၊ နေရင်းနိုင်ငံသို့ပြန်ပို့သည်၊ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးသည်
Deportation (removal)	<i>Asylum seekers sometimes face deportation by the host government.</i>	နယ်နှင်ခြင်း၊ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်း၊ တိုင်းပြည်မှနှုတ်ထုတ်ခြင်း
Deserter	<i>Deserters, or those who abandon their military service without permission, are usually dealt with harshly under the law.</i>	စွန့်ခွာသွားသူ၊ ထွက်ပြေးသွားသူ၊ တပ်ပြေး
Destroy	<i>The entire village was destroyed when a cooking fire accidentally set fire to one of the houses.</i>	ဖျက်ဆီးသည်
Detain	<i>The applicant said he was detained by the police twice before but was never put in prison.</i>	ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားသည်၊ ထိန်းသိမ်းထားသည်
Detention center	<i>In the United States, people who are caught breaking immigration laws may be sent to a detention center to await deportation.</i>	အချုပ်ခန်း၊ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားသည့်နေရာ
Diplomatic immunity	<i>Have you ever tried to avoid prosecution for a crime you committed by claiming diplomatic immunity?</i>	သံတမန်ရေးရာကင်းလွတ်ခွင့် တရားဥပဒေ အရ အရေးယူခံရခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် သံတမန်ရေးရာအရ အကာ အကွယ်ယူခြင်း (The right of a diplomat that prevents legal action being taken against them.)
Discriminate	<i>Most refugees from Burma claim that the government discriminates against ethnic minorities.</i>	ခွဲခြားဆက်ဆံသည် (နှိမ်သည်)
Displace	<i>Many families in the country have been displaced by civil wars and forced to flee.</i>	အခြေချက်နေရာပြောင်းရွှေ့ရသည်၊ စစ်မက်ဘေးမှထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သည်
Ditch	<i>The drainage ditch was overflowing with trash, which contributed to the flooding problem in the neighborhood.</i>	ရေမြောင်း၊ ရေသွန်မြောင်း
Divorce	<i>She divorced her husband when she found out about his ten-year extra marital affair.</i>	လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲသည်

Do you intend to engage in the US in.....	<i>Do you intend to engage in the US in espionage, polygamy, or terrorist activities?</i>	အမေရိကန်ရောက်ရင် ----- မှာ ပါဝင်ပတ်သက်ဖို့ ရည်ရွယ်ထားပါသလား
Domestic abuse (synonym: domestic violence)	<i>Most cases of domestic abuse go unreported, as women suffering from violence are afraid to take their partners to court.</i>	အိမ်တွင်းခိုက်ရန်ဖြစ်မှု၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု
Drafted (synonym: conscripted)	<i>He was drafted into the military against his will to serve in the Vietnam War.</i>	စစ်တပ်ထဲတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်စေသည်
Eligible	<i>You must first register with UNHCR before you will be eligible to apply for US resettlement.</i>	သတ်မှတ်ထားသော အရည်အချင်းများနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ရွေးချယ်ရန်သင့်လျော်သော
Enemy	<i>Do you have enemies in your home country that you believe would harm you if you returned?</i>	ရန်သူ
Espionage	<i>Have you ever been involved in espionage to collect information for a foreign government?</i>	သူလျှို့လုပ်ခြင်း၊ ထောက်လှမ်းခြင်း
Ethnicity	<i>She claimed that she was discriminated against because of her Uighur ethnicity.</i>	လူမျိုးစုအဖြစ်တည်ရှိခြင်း၊ လူမျိုးနွယ်စု
Evade (Formal-synonyms: escape, avoid)	<i>The two brothers evaded doing forced labor by hiding during the daytime./She was accused of evading the police who were trying to arrest her.</i>	ရှောင်တိမ်းသည်၊ လှည့်ပတ်တိမ်းရှောင်သည်
Evidence	<i>Do you have any evidence that proves that what you are saying is true?</i>	သက်သေခံအထောက်အထား
Exact	<i>You say you arrived in 2011, but can you remember the exact month and day?</i>	အတိအကျ၊ တိတိကျကျ
Expiration date	<i>The expiration date on your passport was in April; you'll have to get a new one before you can travel again.</i>	သက်တမ်းကုန် ရက်စွဲ
Expire	<i>When your driver's license expires in five years, you will have to renew it.</i>	ကုန်ဆုံးသွားသည်၊ သက်တမ်းကုန်သွားသည်

Explode	<i>The bomb exploded when it hit the ground, destroying half the village.</i>	ပေါက်ကွဲသည်၊ ဖောက်ခွဲသည်
Exploit	<i>The soldiers exploited the villagers for their own financial benefit.</i>	သွေးစုပ်ချယ်လှယ်သည်၊ မိမိအကျိုးတစ်ခုထဲအတွက်အသုံးပြုသည်၊ ခေါင်းပုံဖြတ်သည်
Exploitation	<i>Refugees in Malaysia are subject to exploitation at the hands of police seeking bribes and employers who pay them wages lower than the market rate.</i>	သွေးစုပ်ချယ်လှယ်ခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း
Explosion	<i>The explosions from the bombs and shelling destroyed the village.</i>	ပေါက်ကွဲခြင်း၊ အသံကျယ်စွာပေါက်ကွဲခြင်း
Extort	<i>The armed group has been extorting money from the local people for two years, threatening their homes and businesses if they did not pay protection money.</i>	အဓမ္မရယူသည်၊ ခြိမ်းခြောက်ရယူသည် (ငွေ၊ ကတိ စသည်တို့ကို)
False pretenses	<i>He got access to the building under false pretenses, saying he was a maintenance technician even though he was not.</i>	မူယာမာယာ၊ လှည့်ဖြားကလိန်ကျမှု အယောင်ဆောင်
False statement (i.e., lie)	<i>Making false statements on your refugee application is a form of perjury.</i>	လိမ်လည်ပြောဆိုချက်၊ မှားယွင်းသောဖော်ပြချက်
Family ties	<i>Do you have any family ties in America right now?</i>	မိသားစု အဆက်အနွယ်
Family tree		မိသားစုဝင်ဆင်းသက်လာမှုအဆင့်ဆင့်
Fence	<i>Were you involved in building fences for military camps?</i>	ခြံစည်းရိုး၊ ဝင်းထရံ၊ ခြံစည်းရိုးခတ်သည်
Flee (formal-synonym: run away from/to)	<i>"I fled my country for fear of persecution."/Many families flee to Malaysia to avoid arbitrary arrest by soldiers.</i>	ထွက်ပြေးသည်
Food supply	<i>The food supply was running low, so we started rationing the rice.</i>	စားနပ်ရိက္ခာ

Forced labor	<i>Many refugees flee their countries to escape forced labor, such as road construction or portering.</i>	အတင်းအကြပ်ခိုင်း၍လုပ်ရသောအလုပ်
Forced relocation	<i>The term 'forced relocation' usually refers to a tool that some governments use to move whole groups of people from one area to another.</i>	အတင်းအကြပ်နေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်း (The act of being forced to move to another place.)
Fraud	<i>When he falsely claimed to be a student to get a discount on his computer, he was committing fraud.</i>	လိမ်လည်ခြင်း၊ လိမ်လည်မှု
Free of charge	<i>Applying to the USRAP is free of charge - you should not have to pay for any part of it.</i>	အခမဲ့ (အဖိုးအခမပေးရသော)
Genocide	<i>About 800,000 people were killed in Rwanda during the 1994 genocide.</i>	လူမျိုးတစ်မျိုးလုံး အစုလိုက်အပြုံလိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ လူမျိုးတုန်းအောင်သတ်ဖြတ်ခြင်း
Govern	<i>The Chinese Communist Party has governed since 1949.</i>	အုပ်စိုးသည်၊ အုပ်ချုပ်သည်
Guard		အစောင့်အကြပ်
Guidelines	<i>The guidelines for the project state that we should use A4 paper and Times New Roman font.</i>	လမ်းညွှန်ချက်
Gunfire	<i>We fled when we heard gunfire, knowing that the rebel soldiers and government forces were fighting nearby.</i>	သေနတ်ပစ်ခတ်မှု
Handcuff (verb)	<i>The police handcuffed the suspect to the car while they took him into custody.</i>	လက်ထိပ်၊ လက်ထိပ်ခတ်သည်
Harassment	<i>My family has been subject to harassment and death threats from government officials since I fled two years ago.</i>	အနှောင့်အယှက်
Hard labor	<i>In some countries, criminals may be sentenced to hard labor, such as mining or road construction, as punishment for their crimes.</i>	အလုပ်ကြမ်း

Hardship	<i>During the long journey from China to Thailand, my family experienced a lot of hardship.</i>	ဆင်းရဲဒုက္ခ
Harm	<i>The applicant said that she had never been harmed physically.</i>	ထိခိုက်မှု၊ နစ်နာမှု၊ အန္တရာယ်၊ အန္တရာယ်ပေးသည်
Hide		ပုန်းခိုသည်
Hijack	<i>On September 11th, terrorists hijacked planes and flew them into the World Trade Center in New York.</i>	လေယာဉ်ပြန်ပေးဆွဲသည်၊ လေယာဉ်အပိုင်စီးသည်
House arrest	<i>Aung San Suu Kyi was under house arrest in Burma for more than 20 years, and was not allowed to leave her home.</i>	နေအိမ်အကျယ်ချုပ်
Household registration document	<i>“You cannot legally settle in another part of the country without household registration document.”</i>	အိမ်ထောင်စုစာရင်း၊ သန်းခေါင်စာရင်း
Human trafficking	<i>The applicant, who was smuggled forcibly into Malaysia, was a victim of human trafficking.</i>	လူကုန်ကူးမှု (တရားမဝင်၊ မှောင်ခို)
Hunger strike	<i>The prisoners staged a hunger strike to protest the appalling living conditions.</i>	အစာငတ်ခံ ဆန္ဒပြသည်၊ အစာငတ်ခံ သပိတ်မှောက်သည်
IDC (Immigration Detention Center)		လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးထိန်းသိမ်းရေးဌာန
IDP (Internally Displaced Persons)	<i>The UNHCR said that there are hundreds of thousands of IDPs in the country.</i>	မိခင်နိုင်ငံအတွင်း အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ အခြေမဲ့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင် နေရသူများ
IOM (International Organisation of Migration)		ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရေးထိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်း
IRC(International Rescue Committee)		နိုင်ငံတကာလူမှုကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့အစည်း

Illegal	<i>It is illegal to enter the country without a visa.</i>	တရားမဝင်၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော
Illicit (adj) (formal/legal term- see Illegal).	<i>He was engaged in illicit trafficking of ivory, which is forbidden under international law.</i>	တရားမဝင်သော၊ ဥပဒေမဲ့ဖြစ်သော
Imprison	<i>I fear that if I return I will be imprisoned for my political beliefs.</i>	ထောင်ချသည်၊ အကျဉ်းချထားသည်
Impunity	<i>In countries ruled by the military, soldiers are often able to commit crimes with impunity, and do not fear prosecution.</i>	ဒဏ်ခတ်မခံခြင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ကင်းလွတ်ခြင်း
Incite	<i>They were accused of inciting racial hatred.</i>	လှုံ့ဆော်သွေးထိုးသည် (ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်အောင် သွေးဆောင်သည်)
Indefinitely	<i>Her case was put on hold indefinitely.</i>	အကန့်အသတ်မရှိ
Indict (verb) (pronounced in- DITE)	<i>The commander was indicted in court for the massacre of the villagers.</i>	စွဲချက်တင်သည်
Influence (verb)	<i>Even in countries ostensibly under civilian rule, the military may influence public policy.</i>	ဩဇာအရှိန်အဝါဖြင့်လွှမ်းမိုးနိုင်သည်၊ သက်ရောက်မှုရှိသည်
Inhumane	<i>The government overlooked the inhumane and degrading treatment of the minority groups by the soldiers.</i>	လူမဆန်သော၊ ခံစားမှုကင်းသော၊ ရက်စက်သော
Kidnap	<i>The president's daughter was kidnapped by the rebel group and held for ransom.</i>	ပြန်ပေးဆွဲမှု၊ ပြန်ပေးဆွဲသည်
Labor union	<i>The labor union bargained with the company CEOs for better working conditions in the factories.</i>	အလုပ်သမားသမဂ္ဂ
Landmine	<i>The military seeded the border with landmines to seal it off from enemy forces.</i>	မြေမြှုပ်မိုင်းပုံး

Livestock	<i>My parents raised livestock, such as cattle, sheep, and goats, for a living.</i>	ခြံမွေး အိမ်မွေး တိရစ္ဆာန်
Marriage certificate	<i>Your marriage certificate is a supporting document that proves your relationship as husband and wife.</i>	လက်ထပ် စာချုပ်
Marriage fraud	<i>When they forged a marriage certificate and falsely claimed to be husband and wife to obtain immigration benefits, they were committing marriage fraud.</i>	လိမ်လည်၍လက်ထပ်ထားခြင်း၊ မရိုးသားသောလက်ထပ်မှု
Migrant worker	<i>Migrant workers may move from place to place to find work throughout the year.</i>	ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား
Migrate	<i>Her family migrated to a different town when she was 7 years old in order to find work.</i>	တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သည်
Military (army, navy, Air Force)	<i>Have you ever served in the military?</i>	စစ်တပ် (ကြည်း၊ ရေ၊ လေ)
Militia/Paramilitary	<i>“Have you ever been trained by a militia or an armed group?”</i>	စေတနာ့ဝန်ထမ်းစစ်တပ် (အရပ်သားများအား စစ်ရေးလေ့ကျင့်ပေးပြီး ဖွဲ့စည်းထားသောတပ်)၊ ပြည်သူ့စစ်
Misrepresentation	<i>Any fraud or misrepresentation, if discovered, could lead to the denial of your case./ She misrepresented herself as a single mother with no income, when in fact she has a part-time job.</i>	တစ်စုံတစ်ဦး သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာ အတွက် လွှဲမှားစွာကိုယ်စားပြုမှု (The act of wrongly representing something or someone.)
Mistreat	<i>His body shows signs of starvation and hard labor, which supports his claim of having been mistreated.</i>	မတရားဆက်ဆံသည်
Monk	<i>Monks who devote their lives to the Buddhist faith and to public service are highly respected in Thailand.</i>	ဘုန်းကြီး
Narcotic (synonyms: controlled substance, drug)	<i>Have you ever abused or sold narcotics?</i>	မူးယစ်ထုံထိုင်းဆေး (မူးယစ်ဆေးဝါး)

Nationality	<i>“Nationality refers to the country where you are from. You are a national of the country that issues you a passport.”</i>	နိုင်ငံသား
No-show (verb/noun)	<i>If you no-show three times, your case may be deactivated.</i>	မပေါ်လာခြင်း၊ (လူတွေ့စစ်ဆေးမှု တွင်) မတက်ရောက်ခြင်း (Failing to show up. Not attending (an interview))
Notify (verb)	<i>You will be notified when DHS arrives at a decision on your case.</i>	အကြောင်းကြားသည်၊ သတင်းပို့သည်
Oath	<i>Your interpreter has sworn an oath to interpret faithfully and to keep everything said confidential.</i>	ကျမ်းသစ္စာ
Occupy	<i>The students occupied the square for seven days to protest rising youth unemployment.</i>	နေရာယူသည်၊ နေထိုင်သည်၊ သိမ်းပိုက်နေထိုင်သည်
Official	<i>Government officials have certain duties they are required to perform on behalf of citizens.</i>	တရားဝင်သော၊ အာဏာဖြင့်ဆောင်ရွက်၍ရသော
Opposition party (opposite: ruling party)	<i>The applicant said he was targeted because he belonged to the opposition party.</i>	အတိုက်အခံပါတီ (ဆန့်ကျင်ဘက် - အာဏာရ ပါတီ)
Oppress	<i>Practitioners of Falun Gong in China claim that the government oppresses them and does not allow them to freely practice their religion.</i>	ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သည်၊ မတရားစိုးမိုးသည်၊ ဖိနှိပ်သည်
On hold	<i>“Your case is on hold because you are undergoing medical treatment for tuberculosis.”</i>	ဆိုင်းငံ့ထားသည်
Oversea Processing Entity		ယခင်အမည် OPE ယခု RSC ဟုပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်သည်။
Overthrow the government	<i>They were plotting to overthrow the government.</i>	အစိုးရအားဖြုတ်ချသည်
pass away (verb; polite form of "die")	<i>The applicant's mother passed away in 2008.</i>	ကွယ်လွန်သည်၊ ဆုံးပါးသည်

Passport		နိုင်ငံကူးလက်မှတ်
Persecute	<i>Most asylum seekers were persecuted based on their religion and ethnicity.</i>	ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည်၊ နှိပ်ကွပ်သည်
Persecution	<i>They fled to Thailand to escape persecution.</i>	ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ နှိပ်ကွပ်ခြင်း
Plough (plow)	<i>"I was ploughing in the field when the soldiers arrived," explained the applicant.</i>	လယ်ထွန်သည်၊ ထယ်ထိုးသည်
Policy	<i>US national policy at this time is to maintain a refugee program and welcome refugees from around the world.</i>	ကျင့်စဉ်၊ မူဝါဒ၊ ပေါ်လစီ
Political party	<i>The Bath Party was the political party of Saddam Hussein in Iraq before he was deposed.</i>	နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်း၊ နိုင်ငံရေးပါတီ
Polygamy	<i>Having more than one wife is called polygamy, and is illegal in many countries.</i>	မိန်းမတစ်ယောက်ထက်ပိုယူသောအလေ့အထ၊ တစ်ချိန်တည်း မိန်းမ (သို့) ယောက်ျား တစ်ဦးမက အိမ်ထောင်ပြုခြင်း
PRM (Population, Refugee and Migration)	<i>the Bureau of population, refugee and migration</i>	
Porter (noun/verb)	<i>"When was the first time you worked as a porter for the soldiers?" inquired the officer.</i>	အထမ်းသမား၊ ပစ္စည်းထမ်းသည်၊ ပေါ်တာ
Prescreen	<i>The prescreen is the first interview you will have, after which you will have your interview with the DHS officers.</i>	ကြိုတင်စစ်ဆေးသည်
Previously	<i>He was previously employed at a restaurant as a shift manager, but currently is a full-time university student.</i>	ယခင်ကဖြစ်သော၊ အရင်ကဖြစ်သော
Principal Applicant (PA)	<i>Because your wife's claim is strongest, she will be the PA on this case.</i>	ဦးဆောင်လျှောက်ထားသူ

Proceed	<i>The applicant said that he arrived at the river on June 21st and then proceeded to cross the Thailand-Burma border the same day.</i>	ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သည်
Process	<i>There are several stages in the application – the whole process could take a year or more.</i>	လုပ်နည်းလုပ်စဉ်၊ လုပ်ငန်းစဉ်
Procure (formal, usually written-synonym obtain, to get)	<i>His effort to procure a vehicle large enough to transport the whole delegation was unsuccessful.</i>	ကြိုးပမ်းအားထုတ်၍ရယူသည်၊ ရရှိသည်
Prosecute	<i>He claimed that he would be prosecuted for defying the police order if he returned home.</i>	စွဲချက်တင်သည်၊ တရားစွဲသည်
Prostitute	<i>She was mistaken for a prostitute by the police and arrested, but she swore she never sold sex.</i>	ပြည့်တန်ဆာ
Prostitution	<i>The applicant claimed that she and her friends were forced into prostitution.</i>	ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်း
Protest (demonstration, march)	<i>“The soldiers tried to arrest me for my involvement in the protest (or demonstration).”</i>	ကန့်ကွက်ခြင်း (ဆန္ဒပြခြင်း၊ ချီတက်ခြင်း)
Q&A (Question and Answer)		အမေးအဖြေ
Race (see: ethnicity)	<i>He was discriminated against based on his race.</i>	လူမျိုး၊ လူမျိုးနွယ်
Rape victim	<i>Rape victims, or people who have been forced to have sex against their will, should be protected by law.</i>	မုဒိမ်းကျင့်ခံရသူ၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အတင်းအဓမ္မပြုကျင့်ခံရသူ
Ration	<i>We lined up every morning to collect our food rations, but we never had enough to feed our whole family.</i>	ခွဲတမ်း၊ ဝေစု
Reason to believe	<i>Do you have reason to believe you will be harmed if you return to your country?</i>	ယုံကြည်နိုင်သည့်အကြောင်းပြချက်

Rebel (insurgent)	<i>The rebels fought the government forces from the cover of the jungle, striking quickly and then fleeing.</i>	သူပုန်၊ သောင်းကျန်းသူ
Refer	<i>“UNHCR referred the refugee’s case to Australia for consideration for resettlement.”</i>	လွှဲပြောင်းပေးသည်
Refugee claim	<i>His refugee claim is being processed.</i>	ဒုက္ခသည် အဖြစ်အသိအမှတ်ပြုရန် တောင်းဆိုတင်ပြချက်
Refugee status	<i>“UNHCR has not yet granted you refugee status, therefore the US cannot consider your application for resettlement yet.”</i>	ဒုက္ခသည်အဆင့်
Register	<i>“You must register with the UNHCR first so that your refugee claim can be processed.”</i>	မှတ်ပုံတင်သည်၊ နာမည်စာရင်း ပေးသွင်းသည်
Reject	<i>Your application will be rejected if you do not fill it out completely.</i>	ပယ်ချသည်၊ ငြင်းပယ်သည်
Release	<i>The rebels demanded the release of their movement’s leader as part of the peace and reconciliation settlement.</i>	လွှတ်သည်၊ သွားခွင့်ပြုသည်
Religion	<i>“Christianity, Islam, and Judaism are often referred to as the three great monotheistic religions.”</i>	ဘာသာကိုးကွယ်မှု
Relocate	<i>We relocated several times in search of steady employment.</i>	ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သည်
Renounce	<i>He said he would face imprisonment if he failed to renounce his political beliefs.</i>	စွန့်လွှတ်လိုက်သည်၊ လက်လွှတ်သည် ငြင်းဆိုသည်၊
Representative	<i>The representative of the student group was arrested for organizing a political demonstration.</i>	ကိုယ်စားပြုသော၊ ကိုယ်စားလှယ်
Request for review (RFR)	<i>If your case is denied, you may submit a letter asking for a request for review so that your case may be re-examined.</i>	ပြန်လည်ဆန်းစစ်ပေးရန် တောင်းဆိုချက်

Resettle	<i>Resettlement agencies help refugees resettle in third countries.</i>	(ဒုက္ခသည်၊ ခိုလှုံသူများအား) နေရာပြန်လည်ချထားသည်
Resettlement	<i>Resettlement is one durable solution for people who are unable to return to their home countries.</i>	ပြန်လည်နေရာချထားရေး ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်ခြင်း
RSC (Resettlement Support Centre)		ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်ခြင်း ကူညီရေးဌာန
Residence	<i>You visit Malaysia frequently, but your current country of residence is Thailand, correct?</i>	အတည်တကျနေထိုင်ခြင်း၊ အတည်တကျနေထိုင်ရာ နေရာ
Responsibility	<i>It is your responsibility to provide all necessary supporting documents to complete your case.</i>	တာဝန်
Revise (synonyms: modify, change)	<i>“You still have a chance to revise your statement if you want.”</i>	ပြန်လည်ပြုပြင်သည်၊ ပြန်လည်စဉ်းစားသည်၊ ပြန်လည်ပြင်ဆင်သည်
Revolution	<i>During the Iranian revolution, the Shah was deposed and the Islamic Republic was founded.</i>	တော်လှန်ခြင်း၊ တော်လှန်ရေး
Risk	<i>Many refugees risked their lives crossing the border.</i>	ဘေးအန္တရာယ်၊ အရဲစွန့်ခြင်း၊ စွန့်စားခြင်း၊ စွန့်စားသည်
Round up	<i>The immigration officers rounded up the illegal migrants including asylum seekers.</i>	အုပ်စုလိုက်ဖမ်းသည်
Sabotage	<i>The rebels sabotaged the main electricity supply by blowing up a power plant.</i>	အဖျက်လုပ်ငန်း၊ ဖျက်ဆီးသည်
Saffron Revolution	<i>The 2007 Saffron Revolution in Burma was named for the color of the robes worn by the monks who led the movement.</i>	ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေး (ဘုန်းကြီးများမှ ဆန္ဒပြသည်)
Security Clearance	<i>Your case is on hold pending a security clearance. Once that is cleared, you may depart for the US.</i>	လုံခြုံရေးပိုင်းဆိုင်ရာ အတည်ပြုရှင်းလင်းချက်

Selective Service (US emergency military registration roster)	<i>All males aged 18-25 must register for the US Selective Service, which the US military would use in case the draft is reinstated.</i>	အမေရိကန် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရေးပေါ်အလှည့်ကျ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် မှတ်ပုံတင်ခြင်း (Registration for US emergency military service)
Sensitive (sensitive information/question)	<i>We may ask you some sensitive or painful questions. Please do your best to answer.</i>	ထိခိုက်လွယ်သော၊ ခံစားလွယ်သော၊ စိတ်ထိခိုက်လွယ်သော၊ သတိထားကိုင်တွယ်ရန်လိုအပ်သော
Sentence	<i>I would be sentenced to life in prison if I were forced to stand trial in that court.</i>	ပြစ်ဒဏ်၊ စီရင်ချက်
Sexual abuse	<i>Sexual abuse may take several forms, from inappropriate touching to rape or other types of violence.</i>	လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖော်ကားမှု၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျူးလွန်မှု
Shelter	<i>"Food, water and shelter are considered to be basic human needs."</i>	ခိုလှုံရာ၊ အကွယ်အကာ
Smuggler	<i>"The smuggler arranged for the refugee's transport across the Thai border."</i>	မှောင်ခိုကူးသူ
Social Group	<i>"Membership of a persecuted social group, such as homosexuals in some countries, is one criterion for receiving international protection as a refugee or asylee."</i>	လူမှုရေးအဖွဲ့
Stand trial	<i>You will have to stand trial for your crimes.</i>	အမှုရင်ဆိုင်သည်၊ ရုံးတင်စစ်ဆေးခြင်းကို ရင်ဆိုင်သည်
Superiors	<i>The soldiers followed the orders given by their superiors.</i>	ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသူ၊ အထက်လူကြီး
Suicide	<i>She nearly committed suicide out of desperation, thinking she could no longer stand to live under those conditions.</i>	မိမိကိုယ်ကို သတ်သေခြင်း
Terminate (verb)	<i>You may terminate your resettlement process at any time by withdrawing your application.</i>	အပြီးသတ်သည်၊ ပြီးဆုံးသည်
Territory	<i>The rebels held all the territory east of the river.</i>	ပိုင်နက်နယ်မြေ၊ နယ်မြေ၊ နယ်ပယ်

Terrorist	<i>Religious terrorists conducted a sarin gas attack on the Tokyo subway in 1995.</i>	အကြမ်းဖက်သမား
Terrorism	<i>Acts of religious and political terrorism in the Middle East continue to be a threat.</i>	အကြမ်းဖက်ဝါဒ၊ အကြမ်းဖက်မှု
Threaten	<i>After I fled, government agents threatened my family.</i>	ခြိမ်းခြောက်သည်
To the best of your knowledge	<i>To the best of your knowledge, is all the information on this form true and correct?</i>	သင်သိသလောက်၊ သင်တတ်သလောက်
To the best of your recollection	<i>To the best of your recollection, when did your sister arrive in Thailand?</i>	သင်မှတ်မိသလောက်၊ သင်သတိရသလောက်
Torture	<i>They tortured him to extract information about the location of the rebel forces.</i>	ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည်၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု
Totalitarian	<i>A totalitarian government has ruled the country for decades.</i>	တစ်ပါတီအစိုးရ စနစ်ကျင့်သုံးသော၊ အာဏာရှင်အစိုးရ စနစ် ကျင့်သုံးသော
Treat	<i>"How did the soldiers treat you when you were portering for them?"</i>	ဆက်ဆံသည်
Township	<i>They lived in Sanchung township in Yangon before fleeing to Malaysia.</i>	မြို့နယ်
Traffic (verb)	<i>Trafficking in humans is punishable by long-term imprisonment.</i>	မှောင်ခိုရောင်းဝယ်မှု (ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော ရောင်းဝယ်မှု)၊ တရားမဝင် ကုန်ကူးသည်
Trench (also see "ditch")	<i>The soldiers dug a trench to protect them during the battle.</i>	မြောင်း၊ ကတုတ်ကျင်း
United Nations Convention Relating to the Status of Refugees (Refugee Convention)	<i>Malaysia and Thailand are not signatories to the Refugee Convention.</i>	ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်စာချုပ်

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees)		ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး
UN Registration		ဒုက္ခသည်မှတ်ပုံတင်ခြင်း
Unaccompanied minor	<i>For unaccompanied minors traveling on their own to the US, we will need to make special arrangements.</i>	အရွယ်မရောက်သေးသော အုပ်ထိန်းသူမဲ့ကလေး
Up to date	<i>Please make sure to keep your information up to date, or we may not be able to reach you in case of an emergency.</i>	ခေတ်မီသော၊ နောက်ဆုံး အကြောင်းအရာ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်ပေါ်သည့်အရာ
Update	<i>“You must update us with any changes about your information.”</i>	နောက်ဆုံးအပြောင်းအလဲကို အသိပေးသည်၊ နောက်ဆုံးဖြစ်ပေါ်သည့် အကြောင်းအရာကို အသိပေးသည်
Uprising	<i>Many students were killed in Burma during the nationwide uprising in 1988, which started with mass protest activity and people speaking out against military rule.</i>	ပုန်ကန်ထကြွမှု
VCC (Village Council Chief)	<i>In many cases the VCC directly gave order to the villagers to perform forced labor.</i>	ရွာသူကြီး၊ ရပ်ရွာကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ
Verify	<i>In order to approve your application, we'll need to independently verify that your claims are true.</i>	မှန်ကန်ကြောင်းအတည်ပြုစစ်ဆေးသည်
Village	<i>More than 500 people lived in our village before the fighting started.</i>	ရွာ၊ ရပ်ရွာ
Violate	<i>“Do you intend to violate any law in the United States?”</i>	ချိုးဖောက်သည်၊ ကျူးလွန်သည်
Violation	<i>“Any violation of immigration laws may lead to imprisonment.”</i>	ချိုးဖောက်ခြင်း၊ ကျူးကျော်ဖော်ကားခြင်း
Voluntary (opposite: involuntary)	<i>Your decision to resettle to the United States is completely voluntary/The applicant stated that his work at the castor oil plantation was involuntary.</i>	မိမိဆန္ဒအလျောက်၊ စေတနာအလျောက်

Waiver	<i>“Normally, engaging in prosecution would disqualify you from being admitted to the US as a refugee. However, there is a waiver available for you if you promise not to sell sex in the United States.”</i>	ခါးချက်အနေဖြင့်စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်မှကင်းလွတ်ခွင့်
Weapon	<i>Guns, knives, and all other weapons are not permitted in the club.</i>	လက်နက်ပစ္စည်း
Well-founded fear of persecution based on race, religion, nationality, membership in a particular social group, or political opinion	<i>“You need to have a well-founded fear of persecution to be considered as a refugee.”</i>	လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ နိုင်ငံသား၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ အဖွဲ့ဝင် သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ်မတူညီမှုအပေါ်မူတည်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုအား အမှန်တကယ်ကြောက်ရွံ့မှုတည်ရှိခြင်း
Withdraw	<i>“You can withdraw your refugee application any time.”</i>	ရုပ်သိမ်းသည်၊ ထုတ်ယူသည်
Witness	<i>Do you have any witnesses that can verify that what you are saying is true?</i>	သက်သေ
Yellow Folder	<i>“Please keep all your important documents in this yellow folder and take them with you to your DHS appointment.”</i>	အဝါရောင်စာအိတ်

The five protected grounds

Nationality/Country of origin	လူမျိုး/မူရင်းနိုင်ငံ
Race/Ethnicity	မျိုးနွယ်စု/တိုင်းရင်းသား
Religion	ဘာသာကိုးကွယ်မှု
Political opinion	နိုင်ငံရေးအမြင်၊ ခံယူချက်
(Membership in a) Social group	လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့တွင် (အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း)

Appendices:

Family relationships

English	Burmese
Parents	မိဘ
Mother	မိခင်၊ အမေ
Father	ဖခင်၊ အဖေ
Grandparents	အဖိုး အဖွား
Grandmother	အဖွား
Grandfather	အဖိုး
Siblings	ညီအစ်ကိုမောင်နှမ
Sister	ညီမ၊ အစ်မ
Brother	ညီ၊ အစ်ကို
Half-sister	မအေတူဖအေကွဲ(သို့) ဖအေတူမအေကွဲ ညီမ/အမ
Half-brother	မအေတူဖအေကွဲ(သို့) ဖအေတူမအေကွဲ ညီ/အကို
Children	ကလေးများ/သားသမီးများ
Son	သား
Daughter	သမီး
Foster _____ (son/daughter)	မွေးစားသည် (မွေးစား သား/သမီး)
Adopted (son/daughter)	မွေးစား (သား/သမီး)
Aunt	အဒေါ်
Uncle	ဦးလေး
Male cousin	ဝမ်းကွဲ ညီ၊ ဝမ်းကွဲအစ်ကို
Female cousin	ဝမ်းကွဲ ညီမ၊ ဝမ်းကွဲ အစ်မ
Mother-in-law	ယောက္ခမ
Father-in-law	ယောက္ခထီး
Daughter-in-law	ချွေးမ
Son-in-law	သမက်
Brother-in-law	ယောက်ဖ၊ ခဲအို၊ မတ်
Sister-in-law	ယောင်းမ၊ ခယ်မ၊ မရီး

Political and armed groups in Myanmar

Karen National Liberation Army (KNLA)	ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်
Karen National Union (KNU)	ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး
Karenni National Progressive Party (KNPP)	ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ
Shan State Army - South (SSA-S)	ရှမ်းပြည်တပ်မတော်- တောင်ပိုင်း
Kachin Independence Army (KIA)	ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်
Democratic Karen Buddhist Army (DKBA)	တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်အမျိုးသားတပ်မတော်
Mon National Liberation Army (MNLA)	မွန်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်ဖွဲ့
Chin National Front (CNF)	ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး
Chin National Army (CNA)	ချင်းတပ်မတော်
Rohingya National Army (RNA)	ရိုဟင်ဂျာ အမျိုးသား တပ်မတော်
All Burma Students' Democratic Front (ABSDF)	မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး
Union Solidarity and Development Party (USDA)	ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ
New Mon State Party (NMSP)	မွန်ပြည်သစ်ပါတီ

Military terms

English Term	Definition in Burmese
Private	တပ်သား
Corporal	တပ်ကြပ်
Lance corporal	ဒုတပ်ကြပ်
Sergeant	တပ်ကြပ်ကြီး
Lieutenant	ဗိုလ်
Captain	ဗိုလ်ကြီး
Major	ဗိုလ်မှူး
Lieutenant colonel	ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး

Colonel	ဗိုလ်မှူးကြီး
Brigadier	ဗိုလ်မှူးချုပ်
General	ဗိုလ်ချုပ်
Commander	စစ်တပ်ဗိုလ်
Commander-in-chief	စစ်သေနာပတိ
Regiment	တပ်ရင်း
Brigade	ကြည်းတပ်မဟာ
Battalion	အင်းအားတပ်ထောင်ခန့်ရှိကြည်းတပ်
Military academy	စစ်ပညာသင်ကျောင်း
Military drill	စစ်ရေးပြလေ့ကျင့်ခြင်း
Military training camp	စစ်သင်တန်းစခန်း
Military recruiting center	စစ်သားစုဆောင်းရေးဌာန
Child soldiers	ကလေးစစ်သား
Battle	စစ်ပွဲ၊ တိုက်ပွဲ
Front lines	ရှေ့တန်း
Human shield	လူသားခိုင်း
Ambush	ချုံ့ခိုတိုက်ခိုက်သည်/ခြင်း
Patrol	ကင်းလှည့်သည်
Guard	အစောင့်/စောင့်ကြပ်သည်
Ceasefire agreement	အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက်
Ammunition	ခဲယမ်းမီးကျောက်
Bullet	သေနတ်ကျည်ဆံ
Battlefield	စစ်မြေပြင်၊ စစ်တလင်း

Tools and materials

English Term	Definition in Burmese
Hoe	ပေါက်ပြား
crowbar	သံတူရွင်း
Spade	ဂေါ်ပြားထူ
Screw driver	ဝက်အူလှည့်
Saw	လွှ
Spanner (wrench)	ဂဏန်းလက်မ/ဝက်အူလှည့်/ခွ
Adjustable spanner (monkey wrench)	ထိန်းညှိနိုင်သော ဂဏန်းလက်မ
Scissors	ကတ်ကြေး
Ladder	လှေခါး
Rake	ထွန်ခြစ်
Broom	တံမြက်စည်း
Pliers	ပလိုင်းယာ
Drill	စူး
Plane	ရွှေပေါ်
Shovel	ဂေါ်ပြား
Fork	ခက်ရင်းခွ
Wheelbarrow	တစ်ဘီးတပ်လက်တွန်းလှည်း
Hose	ရေပက်ပိုက်
Hammer	တူ

Vehicles

English Term	Definition in Burmese
Lorry (truck)	ကုန်တင်ကား
Tractor-trailor	ကွန်တိန်နာတင်မော်တော်ကား
Van	ဗင်ကား
Jeep	ဂျစ်ကား
Pickup (pickup truck)	ပစ်ကပ်ကား(နှစ်ခန်းတွဲ)
Tractor	ထွန်စက်
Trishaw	ဆိုင်ကား
Minibus	ဘတ်စ်ကားငယ်
Motorbike	မော်တော်ဆိုင်ကယ်
Motorcycle	မော်တော်ဆိုင်ကယ်

Vegetables

English Term	Definition in Burmese
Sweet potato	ကန်ဖွန်းဥ
Okra/Lady's finger	ရုံးပတီသီး
Broccoli	ပန်းဂေါ်ဖီမျိုး
Eggplant	ခရမ်းသီး
Cabbage	ကော်ဖီထုပ်
Cauliflower	ပန်းဂေါ်ဖီ
Mustard	မုံညှင်း
Carrot	မုန်လာဥဂါ
Turnip	မုန်လာဥ
Green beans	ပဲသီး
Kidney beans	ဗိုလ်စားပဲ
Peas	စားတော်ပဲ
Bean sprouts	ပဲပင်ပေါက်
Squash	ဘူး၊ ဖရုံ

Beans	ပဲ၊ ပဲအမျိုးမျိုး
Pepper	ငရုပ်
Lettuce	ဆလတ်ရွက်

Human rights

English Term	Definition in Burmese
Human rights	လူ့အခွင့်အရေး
Civil rights	ပြည်သူ့အခွင့်အရေး
Women rights	အမျိုးသမီးများအခွင့်အရေး
The rights of the child	ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး
Universal Declaration of Human Rights (UDHR)	တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေး ကြေငြာစာတမ်း
1951 Convention relating to the Status of Refugees (The Refugee Convention)	ဒုက္ခသည် ညီလာခံ
The right to life	အသက်ရှင်ပိုင်ခွင့်
Freedom of movement	လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားသွားလာခွင့်
Freedom of expression	လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုပိုင်ခွင့်
Freedom of religion	လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ခွင့်
Freedom from fear	ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှ လွတ်မြောက်ခွင့်
Death penalty (capital punishment)	သေဒဏ်
Freedom of peaceful assembly	ငြိမ်းချမ်းစွာစုရုံးနိုင်ခွင့်
Life imprisonment	တစ်သက်တစ်ကျွန်းပြစ်ဒဏ်
Hard labor camp	ရဲဘက် (အလုပ်ကြမ်းလုပ်ရန်နေရာ)
Hard labor and imprisonment	အလုပ်ကြမ်း နှင့် ထောင်ဒဏ်

Law

English Term	Definition in Burmese
Plaintiff	တရားလို
Defendant	တရားခံ
Prosecute	တရားမကြောင်းတရားစွဲဆိုသည်
Prosecution	တရားစွဲဆိုခြင်း

Prosecutor	အမှုလိုက်ရှေ့နေ
Court of law	တရားရုံး
Charge	စွပ်စွဲသည်၊ စွဲဆိုသည်
Trial	အမှုစစ်ဆေးခြင်း၊ တရားရင်ဆိုင်ခြင်း
Bail	အာမခံ၊ အာမခံပေးသည်
Sue	တရားစွဲဆိုသည်
Lawyer	ရှေ့နေ
Judge	တရားသူကြီး
Criminal	ရာဇဝတ်သား
Parole	ပြစ်ဒဏ်ကာလမစေ့မီ ကတိဝန်ခံချက်ဖြင့် အကျဉ်းသားကို လွှတ်ပေးခြင်း
Scapegoat	သူတစ်ပါးအပြစ်အတွက်ဒဏ်သင့်သူ
Warrant	အမိန့်၊ စာ၊ ဖမ်းဝရမ်း

Units of Measurement

English	Burmese		
Viss	ပိဿာ	1 viss = 1.66 kg	၁ ပိဿာ = ၁.၆၆ ကီလိုဂရမ်
Pound	ပေါင်	1 pound = 453.59 grams	၁ ပေါင် = ၄၅၃.၅၉ ဂရမ်
Kilogram	ကီလိုဂရမ်	1 kg = 2.20 pounds	၁ ကီလိုဂရမ် = ၂.၂၀ ပေါင်
Gram	ဂရမ်	1 gram = 0.001 kg	၁ ဂရမ် = ၀.၀၀၁ ကီလိုဂရမ်
Ton	တန်	1 ton = 907.18 kg	၁ တန် = ၉၀၇.၁၈ ကီလိုဂရမ်
Metric ton	မက်ထရစ်တန်	1 tonne = 1,000 kg	၁ မက်ထရစ်တန် = ၁၀၀၀ ကီလိုဂရမ်
Mile	မိုင်	1 mile = 8 furlongs (1 mile = 1.6 km)	၁ မိုင် = ၈ ဖာလုံ (၁ မိုင် = ၁.၆ ကီလိုမီတာ)
Furlong	ဖာလုံ	1 furlong = 0.125 miles	၁ ဖာလုံ = ၀.၁၂၅ မိုင်
Kilometer	ကီလိုမီတာ	1 km = 0.6 mile	၁ ကီလိုမီတာ = ၀.၆ မိုင်
Inch	လက်မ	1 inch = 2.54 centimeters	၁ လက်မ = ၂.၅၄ စင်တီမီတာ
Foot	ပေ	1 foot = 12 inches	၁ ပေ = ၁၂ လက်မ
Centimeter	စင်တီမီတာ		

Revised May 2014